

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120011808
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2120011808.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného O. K., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 18.06.2021 pod sp. zn. 3T/65/2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.02.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného O. K., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu bol obžalovaný O. K. uznáný vinným v bode 1. / zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a v bode 2./ za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

hoci mu bola dňa 06.05.2019 Krajským riaditeľstvom PZ v Trnave právoplatne uložená bloková pokuta pod evidenčným číslom bloku 12135803 za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a hoci bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. OT/209/2019 zo dňa 15.08.2019, právoplatným dňa 15.08.2019, za prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno 9 Trestného zákona,

1) dňa 14.04.2020 v čase asi o 17:14 hod. v predajni BILLA v nákupnom centre OC MAX Trnava na ulici Ferka Urbánka 7556/9 v meste Trnava, si zobral 16 ks rybacích konzerv zn. Rio Mare v hodnote 7,99 eur za kus, ktoré schoval do oddelenia zeleniny medzi voľne položené krabice, následne prešiel pokladničnou zónou a vrátil sa do oddelenia zeleniny, odkiaľ zobral vyššie uvedený tovar a vyšiel z predajne bez zaplataenia, čím spôsobil spoločnosti BILLA s.r.o., Bajkalská 19/A, Bratislava, IČO: 31 347 037, škodu vo výške 127,84 eur,

2) dňa 25.04.2020 v čase asi o 12:40 hod. v predajni BILLA v nákupnom centre OC MAX Trnava na ulici Ferka Urbánka 7556/9 v meste Trnava, do nákupného košíka vložil 8 kusov konzerv zn. Rio Mare tuniak v extra panenskom olivovom oleji v hodnote 6,99 eur za kus, 12 kusov konzerv zn. Rio Mare tuniak v olivovom oleji s chilli v hodnote 5,79 eur za kus, 7 kusov konzerv Rio Mare filety z lososa v hodnote 5,49 eur za kus, 12 ks čokolády zn. Milka 270g v hodnote 3,99 eur za kus a 2 ks kávy zn. Nescafé Gold v hodnote 10,99 eur za kus, tento tovar s košíkom odložil na zem v oddelení zeleniny pri vstupe do predajne s tým, že opätovne prejde pokladničnou zónou, vráti sa do oddelenia zeleniny, odkiaľ vezme z košíka predmetný tovar a opustí predajňu bez zaplataenia, avšak tento plán sa mu uskutočniť nepodarilo, a to len preto, že ho zastavil pracovník súkromnej bezpečnostnej služby, ktorý privolal hliadku polície, pričom v prípade, ak by k tomuto zásahu nedošlo, obvinený by s tovarom odišiel bez zaplataenia a spôsobil by spoločnosti BILLA s.r.o., Bajkalská 19/A, Bratislava, IČO: 31 347 037, škodu vo výške 233,69 eur.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 212 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 2, ods.4, § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 /osemnásť/ mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. okresný súd pre výkon trestu odňatia slobody zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku zaviazal obžalovaného na náhradu škody poškodenej spoločnosti BILLA s.r.o., Bajkalská 19/A, Bratislava, IČO: 31 347 037, vo výške 127,84 eur.

Okresný súd zdôvodnil svoje rozhodnutie v rozsahu č.l. 157-161 spisu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie obžalovaný O. K., namietajúc ním výrok o uloženom treste, s tým, že ho považuje za neprímerane prísny.

V relevantnej časti odôvodnenia písomného odvolania obžalovaný uviedol, že okresný súd v danom prípade mal po jeho vyhlásení o vine aplikovať i poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., nakoľko svojim konaním výrazne zjednodušil súdu rozhodovanie o jeho veci, a bol tiež povinný sa zaoberať aj prípadnou aplikáciou § 39 ods.1 Tr. zák., čo však neučinil. Nie je tiež zrejmé, prečo súdu pri ustálení prevahy priťažujúcich okolností a aplikácie § 38 ods.4 Tr. zák. neukladal trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov, ale uložil trest v trvaní 18 mesiacov, pričom toto bližšie písomne neodôvodnil. Neprihliadol pritom tak na jeho vyhlásenie o vine, rovnako i na nízku spoločenskú závažnosť daného protiprávneho konania a preto žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil mu primeraný trest odňatia slobody v zmysle aplikácie vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Okresný prokurátor odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodal, k odvolaniu obžalovaného sa ani napriek výzve okresného súdu nevyjadril.

Konanie na odvolacom súde:

Odvolací súd vykonal verejné zasadnutie v prítomnosti obžalovaného, jeho obhajcu, a prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť, považujúc uložený trest v napadnutom rozsudku za zákonný a primeraný.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí poukazoval na písomné dôvody odvolania podaného obžalovaným s tým, že nepodmienečný trest uložený napadnutým rozsudkom považuje za neprímerane prísny a navrhuje preto uloženie trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov.

Obžalovaný uviedol, že je mu ľúto čo spôsobil, chce viesť riadny život.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací podľa § 317 ods.1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj konanie, ktoré rozsudku predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a tak zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pri preskúmvacej povinnosti obžalovaným napadnutého výroku o úhrnnom treste odňatia slobody, krajský súd zistil, že tento výrok je správny a zákonný.

Vo vzťahu k výroku o treste súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a dospel k správne mu záveru o tom, že vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného o vine na hlavnom pojednávaní a postoj obžalovaného k prejednávanej veci, ale tiež vzhľadom na jeho osobnostné charakteristiky, trestnú minulosť a účel trestu prichádzalo do úvahy uloženie výlučne úhrnného nepodmienečného trestu v upravenej trestnej sadzbe pri prevahе priťažujúcich okolností (§ 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 38 ods.4 Tr. zák.), vo výmere 18 mesiacov. Takto uložený trest zároveň zohľadnil tak okolnosti spáchaného skutku, ako aj osobu obžalovaného, preto ho považoval aj odvolací súd za plne zodpovedajúci zásadám ukladania

trestov charakterizovaných v § 34 a nasl. Tr. zák., ako i požiadavke nielen individuálnej, ale najmä generálnej prevencie.

Pokiaľ obžalovaný namieta zákonnosť napadnutého výroku o treste odňatia slobody s poukazom na to, že uložený trest odňatia slobody považuje za neprimerane prísny, tak odvolací súd ma opačný názor a to s poukazom na osobné pomery obžalovaného (doposiaľ až 14 x súdne trestaného !!!!, viackrát na podmienené i nepodmienené tresty odňatia slobody), ako i fakt, že obžalovaný sa dopustil momentálne prejednávanej trestnej činnosti v čase plynutia 5 ročnej skúšobnej doby podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom na základe trestného rozkazu OS Trnava, sp. zn.1T/68/2019 zo dňa 25.11.2019 právoplatného dňa 12.12.2019, ktorý vykonával rovnako za majetkovú trestnú činnosť (§ 212 ods.1 Tr. zák.). Tieto skutočnosti vo svojom súhrne podľa názoru odvolacieho súdu len odzrkadľujú to, že výkon podmieneného trestu ani predchádzajúce nepodmienené tresty, nemali na obžalovaného želaný vplyv a efekt v podobe nápravy a resocializácie a preto je nutné považovať uložený 18 mesačný nepodmienený trest za trest zákonný a primeraný.

Zároveň nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu tvrdiť, že výška uloženého trestu je neprimerane vysoká, nakoľko pri osobnostných charakteristikách obžalovaného, vyplývajúcich z jeho trestnej histórie, by bolo plne dôvodným uloženie trestu i pri hornej hranici trestnej sadzby.

V tejto súvislosti odvolací súd zvyrazňuje, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku môže odvolací súd zrušiť výrok o treste napadnutého rozsudku len v prípade, ak je uložený trest neprimeraný. Za neprimeraný možno považovať taký trest, ktorého druh alebo výmera je v zrejmom rozpore s hľadiskami, ktoré sú určené v zásadách pre ukladanie trestov podľa § 34 Trestného zákona. V prejednávanej veci krajský súd nepovažoval uložený úhrnný trest odňatia slobody v dĺžke trvania 18-tich mesiacov za neprimeraný (neprimerane prísny), nakoľko prvostupňový súd pri ukladaní trestu podľa názoru odvolacieho súdu prihliadol ku všetkým okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska naplnenia účelu trestu a jeho výmery a uvážene prihliadol i na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy, a preto sa s uloženým trestom v uvedenom rozsahu stotožnil aj súd druhého stupňa bez toho, aby zvažoval akékoľvek zmiernenie tohto trestu.

Odvolací súd ďalej k odvolacím námietkam obžalovaného (ohľadom absencie aplikácie ustanovenia § 39 Tr. zák. pri vyhlásení o vine obžalovaného a pod.) poukazuje na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Tpj 55/2016 z 27.06.2017, ktoré nestanovuje obligatornosť použitia § 39 Tr. zák. v prípade vyhlásenia obžalovaného o vine a takáto povinnosť nevyplýva ani zo skutočnosti, že v bežnej praxi tak súdy postupujú. Splnenie podmienok uvedených v § 39 Tr. zák. je nutné zvážiť vzhľadom na všetky individuálne okolnosti prípadu a pomery páchatela, ktoré ani odvolací súd po preskúmaní osobnostných charakteristík obžalovaného vzhľadom na jeho trestnú minulosť nezistil.

Pokiaľ ide o nepriznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že vyhlásenie viny obžalovaným nemôže byť posudzované ako poľahčujúca okolnosť podľa cit. ustanovenia, pretože trestné činy sa objasňujú v prípravnom konaní a nie na hlavnom pojednávaní. Odvolací súd v tejto súvislosti opätovne poukazuje na závery stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a písm. l) Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého, súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Táto poľahčujúca okolnosť je založená na aktívnej spolupráci páchatela pri objasňovaní svojej trestnej činnosti. Vyžaduje si aktívnu účasť páchatela pri vyšetrovaní trestnej činnosti, a to najmä vo forme uvádzania dôkazov, ktoré slúžia na objasnenie skutkových okolností daného trestného činu a jej hodnotenie je závislé od toho, do akej miery páchatel sám svojim prístupom participuje na objasnení trestného činu.

Vychádzajúc nielen z citovaného zjednocujúceho stanoviska, ale aj z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 36 písm. n) Trestného zákona odvolací súd konštatuje, že pre priznanie pohľadujúcej okolnosti spočívajúcej v napomáhaní príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti sa vyžaduje určitá aktivita obvineného vo vzťahu k orgánom prípravného konania, ktorého účelom je objasňovanie trestnej činnosti, spočívajúca v poskytnutí takej súčinnosti, bez ktorej by k objasneniu určitých podstatných skutkových okolností došlo len s vynaložením nezanedbateľného úsilia orgánov činných v trestnom konaní. V zmysle uvedeného nie je možné prijať záver, že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti, keďže z obsahu spisu (ani z obsahu vyšetrovacieho spisu) nevyplýva, akým významným spôsobom obžalovaný napomáhal v objasňovaní jeho trestnej činnosti, aby mu mala byť priznaná i táto pohľadujúca okolnosť. Ani obhajoba v podanom odvolaní neuviedla v čom mala spočívať „pomoc“ obžalovaného orgánom činným v trestnom konaní a súdu pri objasňovaní skutku.

Ďalej má odvolací súd za potrebné zvýrazniť, že k obžalovanému O. K. boli súdy doposiaľ rozhodne štedré, a to aj nad obvyklé zvyklosti, keď i po viacerých odsúdeniach v minulosti a výkonoch nepodmienečných trestov mu v poradí 13. tom a 14-tom odsúdení ukladali podmienený trest, aj napriek tomu, že jeho protiprávna činnosť gradovala, avšak podľa názoru krajského súdu tento premárnil svoje šance dokázať spoločnosti, že sa polepšil a že išlo len o náhodilé príp. ojedinelé ľudské zlyhanie. Z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodíť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu (najmä majetkovej) trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou žiť riadny a slušný život.

Obžalovaný by si mal uvedomiť, že pre trest je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatel'a a že sa ukladá nie len v závislosti od závažnosti činu, ale i od osobných pomerov obžalovanej osoby a jeho trestnej minulosti, ktoré sú rovnocennými právnymi skutočnosťami a tiež rozhodujúcimi kritériami pre stanovenie druhu trestu a jeho výmery. K naplneniu účelu trestu tiež prispieva aj jeho preventívne pôsobenie, keď hrozba trestu formulovaného v trestnom kódexe odrádza verejnosť od páchania trestnej činnosti, pričom intenzita tejto prevencie rastie so zvyšovaním vedomia verejnosti o neodvratnosti a spravodlivosti trestov, ktoré i reálne postihne osobu páchajúcu takýto druh trestnej činnosti.

V tejto súvislosti netreba opomínať aj jedno zo základných kritérií, ktoré musí súd pri ukladaní trestu zohľadniť, a to účel trestu tak ako to má na mysli § 34 ods. 1 Trestného zákona a vymedzenie okolností, na ktoré musí súd prihliadnúť pri určovaní druhu trestu a jeho výmery vyplývajúce z § 34 ods. 4 Trestného zákona. Účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívny prvok) a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život (prvok individuálnej prevencie) a súčasne iných odradí od páchania trestných činov (prvok generálnej prevencie), pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že trest ktorý bol uložený obžalovanému, je trestom primeraným a zákonu zodpovedajúcim, ktorého zmyslom je viesť obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život, je trestom na nápravu obžalovaného postačujúcim, tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Zákonu zodpovedá aj výrok rozsudku, ktorým bol obžalovaný zaradený v zmysle § 48 ods.2 písm. b) Tr. zák. na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný už bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Z týchto dôvodov krajský súd potom považoval odvolanie obžalovaného za nedôvodné a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.